

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

พระราชบัญญัติ

นรโทษกรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน
ซึ่งกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเดินขบวน

เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๖

เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่การเดินขบวนของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและ
ประชาชน เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้มีการกระทำ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ที่เป็นความผิดและเป็นอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล และความเสียหายแก่ทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการเดินขบวน และความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล สำหรับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลนั้น เมื่อได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอยู่แล้ว ส่วนการกระทำของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนมิได้รับการคุ้มครองดังกล่าว แต่เมื่อได้คำนึงถึงว่าการกระทำนั้นได้กระทำไปโดยปรารถนาจะให้มีการรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขให้รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงสมควรให้มีนิรโทษกรรมแก่บรรดานักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการกระทำดังกล่าว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน ซึ่ง

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

กระทำความผิดเกี่ยวกับการเดินขบวนเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ พ.ศ. ๒๕๑๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาการกระทำทั้งหลายทั้งสิ้นของนักเรียน
นิสิต นักศึกษาและประชาชน ที่เกี่ยวเนื่องกับการเดินขบวน
เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และได้กระทำในระหว่าง
วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ถึงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
ไม่ว่ากระทำในฐานะเป็นตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำหรือ
ผู้ถูกใช้ หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย ก็ให้ผู้กระทำพ้นจาก
ความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ การเดินขบวนของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้มีการกระทำที่เป็นความผิดและเป็นอันตรายต่อ ชีวิตและร่างกายของบุคคล และความเสียหายแก่ทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับ การเดินขบวน และความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล สำหรับการกระทำ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลนั้น เมื่อได้กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอยู่แล้ว ส่วนการกระทำของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน มิได้รับการคุ้มครองดังกล่าว แต่เมื่อ ได้คำนึงถึงว่าการกระทำนั้นได้กระทำไปโดยปรารถนาจะให้ มีรัฐธรรมนูญ และการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขให้รวดเร็วยิ่งขึ้น สมควรให้มี นิรโทษกรรมแก่บรรดานักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการกระทำดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น